

רשות ההגבלים העסקיים

החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988 בדבר

מתן פטור מאישור הסדר כובל

להסכם בין קריסטל מוצרי צריכה בע"מ לבין תד"א החזקות בע"מ,
אמפא מוצרי צריכה בע"מ ואלקטרו ויסטה בע"מ

1. פתח דבר

לפניי בקשה למתן פטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, להסכם בין קריסטל מוצרי צריכה בע"מ וקריסטל מכונות ומוצרי חשמל בע"מ (להלן, ביחד: "**קבוצת קריסטל**") לבין תדא החזקות בע"מ, אמפא מוצרי צריכה בע"מ ואלקטרו ויסטה בע"מ (להלן, ביחד: "**תדא**") בדבר כבילות הנלוות למיזוג בין החברות, שאושר על-ידי ביום 23 באוקטובר 2006.¹

לאחר שבחנתי את ההסדר ואת הכבילות המצויות בו, כמו גם את השפעתם האפשרית על התחרות בשוק הרלוונטי, ולאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ולמיזוגים, שוכנעתי כי הכבילות אינן פוגעות פגיעה של ממש בתחרות בשוק כאמור, כי עיקרו של ההסדר אינו בהפחתת התחרות או במניעתה, ואין בו כבילות שאינן נחוצות למימוש עיקרו. מטעמים אלו ראוי ההסדר לפטור לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988, בשל הנימוקים שיפורטו להלן.

2. ההסכם

2.1 הצדדים להסכם

קריסטל, חברה ציבורית בשליטת מר משה ממרוד², עוסקת ביבוא ובשיווק של מוצרי חשמל ואלקטרוניקה לשימוש ביתי תחת המותגים: "קריסטל", "Amana", "Maytag", "De-Dietrich", "Blomberg" ו-"Daewoo". עובר למיזוג, עסקה קריסטל גם במתן שירות למוצרים המשווקים על ידה, באמצעות חברות בנות.

תדא, חברה פרטית בבעלות שווה של נחשתן חברה להשקעות בע"מ³ ואמפא בע"מ, עוסקת בייצור, הרכבה, ייבוא ושיווק של מוצרי חשמל ביתיים תחת המותגים: אמקור, תדיראן, AEG, ספקטרה ו-GALA. החברה עוסקת גם במתן שירותי תיקונים, הסכמי אחזקה (ביטוח מוצרים) ואחריות למוצרים חדשים עבור מוצריה שלה ועבור מוצרים של מתחריה.

¹ תיק מיזוג 6585.

² מבנה האחזקות בחברה: מר משה ממרוד (83.7%), פרידמן אלחנן (7.8%) והציבור (8.44%).

³ נחשתן היא חברה ציבורית בשליטת מר קושניר לוי.

2.2 ההסכם

על-פי הסכם המיזוג, קריסטל רוכשת מתדא את זכויות השיווק וההפצה הבלעדיות בישראל של מוצרי "AEG" והמותג "GALA", את המוניטין וזכות השימוש הבלעדית במותג "אמקור", ואת המוניטין וזכות השימוש הבלעדית במותגים "תדיראן" ו"ספקטרה". הפעילות המועברת לקריסטל כוללת גם את אמצעי הייצור, הציוד והידע של המפעל להרכבת מקררים.

במקביל, רוכשת תדא מקריסטל את פעילות השירות, האחריות והביטוח של מוצרי קריסטל. על-פי הסכם המיזוג, תתקשר תדא עם קריסטל בהסכם למתן שירות ואחריות במסגרתו תינתן לתדא הזכות הבלעדית למתן שירותי תיקונים ואחריות לכלל המוצרים שישווקו בישראל ע"י קריסטל (להלן: "**ההסכם השירות**"), וזאת לתקופה של 7 שנים.⁴

3. הכבילות והשפעתן על התחרות

3.1 הכבילות

כחלק מהסכם המיזוג, כבלו הצדדים עצמם במספר תניות אי תחרות, שתחולנה לכל משך תקופת ההסכם השירות, כדלקמן:

- (1) קריסטל מתחייבת שלא לעסוק במתן שירות למוצרי חשמל ביתיים;
- (2) תדא מתחייבת שלא לעסוק ביבוא ובשיווק בישראל של מוצרי חשמל ביתיים;⁵
- (3) תדא מתחייבת שלא להעניק שירותי אחריות לחלק מהמוצרים החדשים המשווקים על-ידי חברות אחרות, שאינן קריסטל, המקיימות תחרות במוצרי קריסטל.⁶ יחד עם זאת, תדא אינה מנועה מלתת שירותי תיקונים לכלל מוצרי החשמל, לאחר תום תקופת האחריות.

תניה נוספת קובעת, כי מכירת פעילות השירות של תדא או מכירת פעילות מזגני האוויר של תדא – תהיה כפופה לזכות סירוב ראשון של קריסטל.

3.2 השפעת המיזוג על התחרות

במסגרת בדיקת המיזוג שוכנעתי, כי המיזוג אינו צפוי להביא לפגיעה תחרותית. ביחס להיבטים האופקיים **במקטע היבוא והשיווק של מוצרי החשמל**, נחה דעתי כי המיזוג אינו צפוי ליצור כוח שוק ואינו צפוי לאפשר לחברה הממוזגת להעלות מחירים.

גם ביחס להיבטים האופקיים והאנכיים **במקטע השירות והאחריות**, נחה דעתי כי המיזוג אינו מעלה חשש לפגיעה בתחרות, לא בהיבט האופקי ולא בהיבט האנכי. היבואנים הפועלים בתחום

⁴ ביחס למוצרי תדא המועברים לקריסטל במיזוג - יחול ההסכם השירות מיד עם ביצוע המיזוג; וביחס למוצרי קריסטל – שירותי התיקונים והאחריות יועברו לתדא רק בתום תקופת ביניים של 12 חודשים.

⁵ התחייבות תדא אינה חלה על מזגני אוויר ומוצרים של Air & Water Treatment

⁶ ביחס למזגנים נקבע בהסכם, כי כל עוד קריסטל אינה משווקת כמות מוגדרת של מזגנים בשנה, אין מניעה כי תדא תיתן שירותי אחריות למזגנים של המתחרים.

מחזיקים בחברות בת העוסקות במתן שירותי תיקונים, או קשורים עם קבלני משנה בהסכמים למתן שירותי אחריות ותיקונים.

3.3 ניתוח הכבילות והשפעתן על התחרות

תניות אי התחרות הקובעות כי קריסטל לא תעסוק במתן שירות למוצרי חשמל ביתיים, ותדא לא תעסוק ביבוא ובשיווק של מוצרי חשמל ביתיים, הן אינהרנטיות לעסקה ומהוות חלק משיתוף הפעולה בין החברות בעסקת המיזוג. הגבלת תחרות בין צדדים הכורכים עצמם בפעילות עסקית משותפת, עשויה להבטיח את נכונות הצדדים להשקיע בפעילות המשותפת מהונם וממרכם. משכך, תניה לפיה כל אחד מהצדדים למיזוג לא יפעל לקיים תחרות בצד האחר, מהווה דפוס עסקי מקובל⁷. מטעם זה, נוהגת רשות ההגבלים העסקיים לשקול בחיוב התרת תניות מסוג זה וזאת, כאשר העסקה העיקרית נבחנה ואושרה על ידי הממונה, וכאשר הצורך בכבילות אי התחרות נובע מעצם העסקה או חיוני לביצועה.

תקופת אי התחרות הוגדרה בהסכם כתקופת חייו של הסכם השירות. הסכם זה נקבע לתקופה של שבע שנים. אף כי תקופה זו היא תקופה ארוכה ביחס להסדר כובל, ראיתי לנכון לאשר את תניות אי התחרות למשך מלוא התקופה, משום שהסכם השירות הוא חלק בלתי נפרד מהסכם המיזוג, אשר אינו קצוב בזמן. לפיכך, משנבחנו ההיבטים התחרותיים של עסקת המיזוג, ומשהגעתי לכלל מסקנה כי (א) העברת פעילות היבוא והשיווק של תדא לידי קריסטל אינה מקימה חשש תחרותי; ו-(ב) העברת פעילות האחריות, הביטוח והשירות של קריסטל לידי תדא אינה מקימה חשש תחרותי – לא ראיתי מקום לקצר את תקופת הסכם השירות ואת תניות אי התחרות שבצידו.

אף ביחס לתניית אי התחרות הקובעת כי תדא לא תעניק שירותי אחריות למוצרי חשמל המשווקים על-ידי חברות אחרות, שאינן קריסטל – נחה דעתי כי אין פגיעה תחרותית.

טרם המיזוג החזיקה תדא בחברת בת אשר סיפקה שירותי תיקונים ללקוחותיה, שירותי תיקונים ללקוחות מזדמנים שאינם לקוחות תדא, וכן הסכמי אחזקה (ביטוח). השירות ניתן על-ידי טכנאי השירות של החברה או על-ידי קבלני משנה מוסמכים. ואולם, תדא סיפקה אחריות למוצרים חדשים (שנה עד שלוש שנים) רק עבור מוצריה שלה. לפיכך, התחייבות תדא במסגרת המיזוג, שלא להעניק שירותי אחריות למוצרים שאינם משווקים על-ידי קריסטל, איננה גורעת מן המצב הקיים, אלא אך מוסיפה לפעילות תדא את מוצרי קריסטל שלא היו חלק מפעילותה עובר למיזוג. יודגש, כי הסכם המיזוג אינו מונע מתדא להמשיך ולהעניק שירותי תיקונים (בתום תקופת האחריות) לכל דורש.

⁷ ראה ע"א 415/88 **החברה הכלכלית לאילת (חכ"א) בע"מ נ' ברטון תכנון וייצור בע"מ**, פ"ד מג(4) 672; החלטת הממונה על ההגבלים העסקיים בדבר מתן פטור מהסדר כובל בין **Nechushtan Investment Company Ltd.** לבין **Carrier Hvacr Investment B.V.**; 2001 **הגבלים עסקיים** 3011358; החלטה לפי סעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח – 1988 בדבר מתן פטור מאישור הסדר כובל להסכם בין **כלל תעשיות והשקעות בע"מ ואחרים** לבין **CRH [ISRAEL] LTD**, 2002 **הגבלים עסקיים**, 3015885; מרים מזרחי, "מיזם משותף כהסדר כובל", **משפטים** כג (תשנ"ד) 213, 235.

עוד ייאמר, כי הבדיקה התחרותית של המחלקה הכלכלית העלתה, כי בענף שירותי התיקונים ומתן האחריות קיימים מתחרים רבים, ומשום כך קיים מגוון רחב של אפשרויות בפני יתר המתחרים בשוק המבקשים למצוא פתרון לתקופת האחריות.

לאור העובדה שהן תדא והן קריסטל לא נהגו אף קודם למיזוג להעניק שירותי אחריות לצדדים חיצוניים; לאור ריבוי המתחרים בשוק; ומאחר שתדא אינה מנועה מלהעניק שירותי תיקונים לכל דורש – לא ראיתי לנכון לקצר את תקופת אי התחרות אף ביחס לתניה זו.

4. סוף דבר

לאחר שנועצתי בוועדה לפטורים ומיזוגים, ראיתי לנכון להשתמש בסמכות הנתונה לי בסעיף 14 לחוק ההגבלים העסקיים ולהעניק את הפטור המבוקש.

פטור זה יחול רק ביחס לנוסח ההסכמים כפי שבאו בפניי.

בהתאם לסעיף 15(א) לחוק ההגבלים העסקיים נתונה החלטתי זו לערר בפני אב בית הדין להגבלים עסקיים על ידי איגוד עסקי, ארגון צרכנים או כל אדם העלול להיפגע מההסדר הכובל עליו ניתן הפטור.

רונית קן

הממונה על הגבלים עסקיים

ירושלים, כג חשוון, התשס"ז

14 נובמבר, 2006